

ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების შესახებ გენერალური შეთანხმების მექანიზმი

სტრასბურგი, 5.III.1996

ქვემოთ ხელმოწერილი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ რა 1950 წლის 4 ნოემბერს რომში ხელმოწერილ კონვენციას (შემდგომში ყველგან მოხსენიებული, როგორც „კონვენცია“) ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ;

ითვალისწინებენ რა 1994 წლის 11 მაისს სტრასბურგში ხელმოწერილ კონვენციის მე-11 ოქმს (შემდგომში ყველგან მოხსენიებული, როგორც „კონვენციის მე-11 ოქმი“), რომელიც ახდენს მის მიერ დადგენილი საკონტროლო მექანიზმის რესტრუქტურისზაციას, აცალიბებს რა მუდმივოქმედ ადამიანის უფლებათა სასამართლოს შემდგომში ყველგან მოხსენიებული, როგორც „სასამართლო“, რომელმაც უნდა შეცვალოს ადამიანის უფლებათა ევროპული კომისია და სასამართლო;

ასევე, ითვალისწინებენ რა კონვენციის 51-ე მუხლს, რომელიც ადგენს, რომ მოსამართლეებს მათი ფუნქციების განხორციელებისას უფლება აქვთ ევროპის საბჭოს სტატუსის მე-40 მუხლსა და მის მიხედვით დადებული შეთანხმებებით უზრუნველყოფილ პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე;

ინსენებენ რა პარიზში 1949 წლის 2 სექტემბერს ხელმოწერილ გენერალურ შეთანხმებას ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე (შემდგომში ყველგან მოხსენიებული, როგორც „გენერალური შეთანხმება“) და მის მეორე, მესამე და მეხუთე ოქმებს;

ითვალისწინებენ რა, რომ სასურველია, რომ გენერალური შეთანხმების ახალმა ოქმმა მიანიჭოს პრივილეგიები და იმუნიტეტები სასამართლოს მოსამართლეებს,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

გენერალური შეთანხმების მე-18 მუხლში განსაზღვრული პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების გარდა, მოსამართლეებს პირადად, მათ მეუღლეებსა და არასრულწლოვან შვილებს ენიჭებათ საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად დიპლომატიური ემისრებისათვის მინიჭებული პრივილეგიები და იმუნიტეტები, გათავისუფლებები და შეღავათები.

მუხლი 2

ამ ოქმს მიზნებისათვის, ტერმინი „მოსამართლეები“ ნიშნავს კონვენციის 22-ე მუხლის შესაბამისად არჩეულ მოსამართლეებს ისევე, როგორც ნებისმიერ ad hoc მოსამართლეს, დანიშნულს ხელშეკრული მხარის მიერ კონვენციის 27-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 3

იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მოსამართლეთა სიტყვის სრული თავისუფლება და სრული დამოუკიდებლობა მათი მოვალეობების განხორციელებისას, ისინი გააგრძელებენ სარგებლობას იმუნიტეტით სამართალწარმოებისაგან მათ მიერ თავიანთი მოვალეობების განხორციელებისას

წარმოთქმული და დაწერილი სიტყვების და შესრულებული ყველა აქტის გამო, მიუხედავად იმისა, არიან თუ არა შესაბამისი პირები კვლავ დაკავებულნი ასეთი მოვალეობების განხორციელებით.

მუხლი 4

პრივილეგიები და იმუნიტეტები კომისიის წევრებს ენიჭებათ არა პირადი სარგებლობისათვის, არამედ იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მათ მიერ თავიანთი ფუნქციების დამოუკიდებელი განხორციელება. მხოლოდ სასამართლოს პლენუმი არის უფლებამოსილი მოუხსნას იმუნიტეტი მოსამართლეებს; მას აქვს არა მხოლოდ უფლება, არამედ, მისი მოვალეობაა მოუხსნას იმუნიტეტი მოსამართლეს ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც, მისი აზრით, იმუნიტეტი ხელს შეუშლის მართლმსაჯულების განხორციელებას და მისი მოხსნა შეიძლება იმ მიზნისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რისთვისაც მოხდა იმუნიტეტის მინიჭება.

მუხლი 5

1. ამ ოქმს 1-ლი, მე-2 და მე-3 მუხლების დებულებები გამოიყენებინ სასამართლოს რეგისტრატორისა და რეგისტრატორის იმ მოადგილის მიმართ, რომელიც ფორმალურად ცნობილია ხელშეკრული სახელმწიფოებისათვის, როგორც მოქმედი რეგისტრატორი.

2. ამ ოქმს მე-3 მუხლისა და გენერალური შეთანხმების მე-18 მუხლის დებულებები გამოიყენებინ სასამართლოს რეგისტრატორის მოადგილის მიმართ.

3. ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტებით უზრუნველყოფილი პრივილეგიები და იმუნიტეტები რეგისტრატორისა და რეგისტრატორის მოადგილეს ენიჭებათ არა პირადი სარგებლობისათვის, არამედ იმ მიზნით, რომ ხელი შეეწყოს მათ მიერ თავიანთი მოვალეობების განხორციელებას. მხოლოდ სასამართლოს პლენუმი არის უფლებამოსილი მოუხსნას იმუნიტეტი მის რეგისტრატორისა და რეგისტრატორის მოადგილეს; მას აქვს არა მხოლოდ უფლება, არამედ, მისი აზრით, იმუნიტეტი ხელს შეუშლის მართლმსაჯულების განხორციელებას და მისი მოხსნა შეიძლება იმ მიზნისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რისთვისაც მოხდა იმუნიტეტის მინიჭება.

4. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი სასამართლოს თავმჯდომარის თანხმობით უფლებამოსილია მოუხსნას იმუნიტეტი რეგისტრატურის აპარატის წევრებს გენერალური შეთანხმების მე-19 მუხლის დებულებების შესაბამისად, ამასთან, მე-3 პუნქტში მოცემული დებულებების სათანადოდ გათვალისწინებით.

მუხლი 6

1. სასამართლოს, მოსამართლეებისა და რეგისტრატურის დოკუმენტები და ქაღალდები ხელშეუხებელი არიან იმ ზომით, რითაც ისინი ეხებიან სასამართლოს საქმიანობას.

2. სასამართლოს, მოსამართლეებისა და რეგისტრატურის ოფიციალური კორესპონდენცია და სხვა ოფიციალური კომუნიკაცია არ შეიძლება დაკავდეს ან დაეკავებდებაროს ცენზურას.

მუხლი 7

1. წინამდებარე ოქმი ღიაა ხელმოსაწერად გენერალური შეთანხმების ხელმოწერი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის, რომლებსაც შეუძლიათ გამოთქვან თავიანთი თანხმობა იყვნენ ვალდებულნი მისით:

- ა) ხელმოწერით რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების მიმართ დათქმების გარეშე, ან
- ბ) ხელმოწერით, რომელიც ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას და რომელსაც მოსდევს რატიფიკაცია, მიღება ან დამტკიცება.

2. სარატიფიკაციო, მიღების ან დამტკიცების სიგელები შესაძლებელია ბარდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

მუხლი 8

1. ეს ოქმი ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს ერთთვიანი ვადის ამოწურვას თარიღიდან, როდესაც გენერალური შეთანხმების მხარე სამი სახელმწიფო მე-7 მუხლის დებულებების შესაბამისად გამოთქვამს თავის თანხმობას იყოს ვალდებული ოქმით, ან იგი ძალაში შედის კონვენციის მე-11 ოქმის ძალაში შესვლის თარიღიდან, იმისდა მიხედვით თუ რომელი მოვლენა მოხდება უფრო ადრე შესაბამისი სახელმწიფოს მიმართ.

2. გენერალური შეთანხმების ხელშეკვრელი მხარე ნებისმიერი სახელმწიფოს მიმართ, რომელიც შემდგომში მოაწერს ხელს წინამდებარე ოქმს რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების მიმართ დათქმის გარეშე ან რომელიც მოახდენს მის რატიფიცირებას, მიღებას ან დამტკიცებას, წინამდებარე ოქმი ძალაში შედის ხელმოწერის ან სარატიფიკაციო, მიღების ან დამტკიცების სიგელის დაბეჭდვის თარიღიდან ერთი თვის შემდეგ.

მუხლი 9

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს რატიფიკაციის მიმართ დათქმების გარეშე ხელმოწერის, რატიფიკაციის ან შემდგომში ნებისმიერ დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული შეტყობინების საშუალებით შეუძლია განაცხადოს, რომ წინამდებარე ოქმი ვრცელდება ყველა ან რომელიმე მის ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც იგი პასუხს აგებს და სადაც გამოიყენება კონვენცია და მისი ოქმები.

2. ოქმი ვაგრცელდება შეტყობინებაში დასახელებულ ტერიტორიაზე ან ტერიტორიებზე ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღებიდან ოცდამეათე დღეს.

3. 1-ლი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი დეკლარაცია ამგვარ დეკლარაციაში მითითებული ნებისმიერი ტერიტორიის მიმართ შეიძლება უკან იქნას გამოთხოვილი ან შეცვლილი გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული შეტყობინების საშუალებით. უკან გამოთხოვა ან შეცვლა ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს ერთთვიანი ვადის ამოწურვას გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

მუხლი 10

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს აცნობებს:

- ა) ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;
- ბ) ნებისმიერი სარატიფიკაციო, მიღების ან დამტკიცების სიგელის შესაძლებელია ჩაბარების შესახებ;
- გ) მე-8 და მე-9 მუხლების შესაბამისად ამ ოქმის ძალაში შესვლის ნებისმიერი თარიღის შესახებ;
- დ) ნებისმიერი სხვა აქტის, შეტყობინების ან კომუნიკაციის შესახებ, რომელიც ეხება ამ ოქმს.

ამის დასტურად ქვემოთ ხელმომწერებმა, რომლებიც სათანადოდ იყვნენ რწმუნებულნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე ოქმს. შესრულებულია სტრასბურგში, 1996 წლის მარტის მე-5 დღეს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე; ორივე ტექსტი არის თანაბრად ავთენტური, შედგენილი თითოეულ ენაზე, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივებში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გადასცემს დამოწმებულ ასლებს ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს.

საქართველოს პარლამენტის აპარატის იურიდიული დეპარტამენტის

დ ა ს კ მ ნ ა

„ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების შესახებ გენერალური შეთანხმებისა“ და მისი პირველი, მე-2, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 დამატებითი ოქმების თაობაზე

იურიდიულმა დეპარტამენტმა განიხილა 1949 წლის 2 სექტემბერს ქ. პარიზში შესრულებული შემოთვალისწინებული შეთანხმება და მისი დამატებითი ოქმები და აღნიშნავს, რომ ისინი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას და შეთანხმება, მისი პირველი, მე-3 და მე-6 დამატებითი ოქმები ექვემდებარება საქართველოს პარლამენტის მიერ შეერთებას.

იურიდიული დეპარტამენტის
უფროსი

ზურაბ მარაქველიძე